

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ด้วยเหตุที่จำนวนประชากรของโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกวัน และปัจจุบันนี้มีจำนวนมากกว่า 6,000 ล้านคนแล้ว ดังนั้นปัญหาอย่างหนึ่งที่โลกเราทุกวันนี้เผชิญหน้าอยู่ก็คือ การขาดแคลนอาหารสำหรับเลี้ยงประชากรโลกที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ วิธีการแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารของประชากรโลกวิธีการหนึ่งคือ การผลิตอาหารที่ผลิตจากพืชตัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms : GMOs) ทั้งนี้เนื่องจากพืชตัดแปลงพันธุกรรมมีความคงทน มีความต้านทานต่อวัชพืชและแมลงศัตรูพืช ตลอดจนให้ผลผลิตที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงอย่างมาก เป็นผลให้ได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้าเป็นอย่างยิ่ง (เทพชัย เทพช่วยสุข, 2544)

ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์หลายชนิดที่เป็นสินค้าตัดแต่งพันธุกรรม เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด ฝ้าย และพืชน้ำมัน จำหน่ายอยู่ในตลาดโลก สำหรับในประเทศไทยไม่ได้ห้ามการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารตัดแต่งพันธุกรรม โดยเฉพาะข้าวโพดและถั่วเหลืองซึ่งนำมาใช้ในการผลิตอาหาร จะห้ามแต่เพียงการนำเข้ามาเป็นเมล็ดพันธุ์ แต่ประเทศที่เป็นตลาดส่งออกของประเทศไทย เช่น ประเทศในสหภาพยุโรป สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ญี่ปุ่น เกาหลี ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ต่างมีกฎการให้ข้อมูลข่าวสารและเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับอาหารตัดแต่งพันธุกรรม ทำให้ประเทศผู้นำเข้าอย่างประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎนั้นด้วย และมาตรการนี้อาจสร้างอุปสรรคต่อการค้าของประเทศไทย (เทพชัย เทพช่วยสุข, 2544)

ในประเทศไทยหลังจากที่กลุ่มกรีนพีซ (Green Peace) เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ออกมาแถลงข่าวว่า พบสินค้า 7 ชนิดที่วางจำหน่ายในประเทศไทย มีการปนเปื้อน GMOs ซึ่งประกอบด้วยอาหารเด็กเนสท์เล่ชีรี่เล็ก เครื่องดื่มธัญญาหารสำเร็จรูปก๊อดใหม่ คนอร์คัพชุป บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยี่ห้อ นิซชินคัพนุดเค็ล มันฝรั่งทอดกรอบเลย์สแตกซ์ มันฝรั่งทอดกรอบพริงเกิ้ล และเต้าหู้ยี่ห้อนามัยตรา นางพยาบาล ได้ส่งผลให้เกิดกระแสความคิดเห็นอย่างหลากหลายจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสื่อต่าง ๆ ได้ประโคมข่าวกันอย่างอีกกระตึกมีทั้งในแง่บวกและลบ และเป็นที่ยอมรับโดยสากลว่า ผู้บริโภคย่อมมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะตัดสินใจเลือกสิ่งบริโภค ซึ่งสิทธินี้ทำให้ข้อมูลเท็จจริงเกี่ยวกับองค์ประกอบปริมาณ และในบางครั้งแหล่งที่มาของอาหารก็มีความสำคัญ (ปัญญาภัทร ธาระวานิช, 2542)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ใหญ่ มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น มีเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนมีกำลังซื้อสูง เป็นแหล่งที่ตั้งของมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนหลายแห่ง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีบุคลากรในสังกัดเป็นจำนวนถึง 7,588 คน (กองการเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546) กอปรกับปัจจุบันได้มีสินค้าอาหารหรือผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีตัดแต่งพันธุกรรม (GMOs) วางจำหน่ายโดยทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นบุคลากรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหาร GMOs จากสื่อต่าง ๆ ทั้งจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และจากอินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีการตัดแต่งพันธุกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความรู้ของบุคลากรดังกล่าว และเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เผยแพร่ความรู้ทางด้านอาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีตัดแต่งพันธุกรรม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภคต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความรู้ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีตัดแต่งพันธุกรรม

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบความรู้ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีการตัดแต่งพันธุกรรม
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เผยแพร่ความรู้ทางด้านอาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีตัดแต่งพันธุกรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในฐานะผู้บริโภคต่อไป

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการสาย ก สาย ข สาย ค ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาหารแปรรูปที่ผ่านกรรมวิธีตัดแต่งพันธุกรรม หมายถึง สินค้าอาหารที่ผ่านการตัดแต่งทางพันธุกรรม หรือมีการปนเปื้อน หรือมีส่วนผสมของสารที่ผ่านการตัดแต่งทางพันธุกรรม

ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของอาหารแปรรูปที่ผ่านการตัดแต่งพันธุกรรม เทคโนโลยีการตัดแต่งพันธุกรรม ความปลอดภัยทางชีวภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค และการติดฉลากสินค้าที่ผ่านการตัดแต่งพันธุกรรม